

Wskazówki dla uczestników konkursu poetyckiego *W podziękowaniu za dar życia Błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki*

I. Wiedza.

1. Zapoznaj się z biografią Bohatera.
2. Przeczytaj chociaż jedno jego kazanie albo cytaty z wielu kazań; spróbuj także dotrzeć do innych wydanych jego pism czy też wypowiedzi (listów, notatek osobistych, wywiadów).
3. Przeczytaj wspomnienia o nim.
4. Wybierz się na wirtualny spacer po Muzeum i Ośrodku Dokumentacji Życia i Kultu Błogosławionego Księdza Jerzego Popiełuszki (<https://popieluszko.net.pl/#muzeum>).
5. Przyjrzyj się fotografiom Bohatera, postaraj się zauważyć jak najwięcej konkretnych szczegółów dotyczących jego osoby oraz bliskiego otoczenia. Zanotuj te szczegóły.

II. Wyobrażenia (poniższe pytania to tylko pomocnicze sygnały – nie musisz odpowiadać na wszystkie).

1. Wyobraź sobie Bohatera, kiedy jest Ci szczególnie bliski lub dla Ciebie szczególnie ważny. Gdzie on się znajduje, w jakich okolicznościach? Jak wygląda? Co robi? Czego nie robi? Na co patrzy? Co słyszy? Co odczuwa, co przeżywa? Czego potrzebuje? Czy mu czegoś brakuje? Czego pragnie? Czy coś mówi, czy milczy? Co myśli? Czego nie wie, czego sobie nie uświadamia? Jaka jest jego duchowa postawa? Do kogo lub czego jest podobny? Od kogo lub czego się różni? (Notuj swoje wyobrażenia).
2. Co otacza Bohatera w Twoim wyobrażeniu? Jakie rzeczy, jacy ludzie? Jaki jest związek między Bohaterem a kimś albo czymś z jego otoczenia? Czy ktoś mógłby go zastąpić? Czy coś mogłoby go zastąpić? (Zapisz swoje pomysły).
3. Co się zdarzyło wcześniej i doprowadziło do wyobrażonej sceny? Co się stanie za chwilę? A potem, aż do dziś i jeszcze dłużej – jakie będą następstwa tej wyobrażonej sytuacji? (Zanotuj).
4. W kogo albo w co mógłby się Bohater przemienić? Jak mogłoby się przemienić jego otoczenie? Jakie przemiany wyrażają najtrafniej i najpełniej niepowtarzalną istotę Bohatera? (Nie zapomnij o notatkach).

III. Kompozycja.

1. Pomyśl, że nigdy więcej nie napiszesz o tym Bohaterze. Teraz jest jedyna chwila, kiedy możesz przekazać komuś coś najważniejszego w związku z tą postacią. Zanotuj, co stanowi tę najważniejszą część treści, to przesłanie. Do tej myśli musisz powracać w swoim wierszu, ona będzie jego spoiwem i drogowskazem.
2. Pomyśl, dla kogo piszesz. Jak zaciekawić odbiorcę Twojego wiersza, jak zatrzymać uwagę czytelnika ogromnej liczby różnych tekstów właśnie na Twoim (od tego zaczniesz; tym pomysłem zatrzymującym czytelnika będzie tytuł i początek utworu).
3. Unikaj powtarzania tego, co znasz ze stron internetowych, filmów, gazet, książek, lekcji, wykładów, audycji itp. Zapisuj myśli, których jesteś odkrywcą, i połączenia słów, których jesteś wynalazcą.
4. Nadaj swoim zdaniom rytm jakiejś wypowiedzi; to może być codzienna rozmowa, zwierzenie, wyrażenie podziwu, wyznanie żalu, modlitwa, piosenka lub coś jeszcze innego. „Rozkołysz zdania, jakbyś szedł” (jak radził Konstanty Puzyna). Dobry wiersz ma interesujący, słyszalny rytm, zakorzeniony w naturalnej intonacji ojczyściej mowy. Jeśli masz wiele ciekawych pomysłów i tekst okazuje się długi – podziel go na strofy.
5. Pomyśl, jak pożegnać czytelnika, z czym go chcesz zostawić po przeczytaniu wiersza (często najlepiej się pamięta ostatnie dwie-trzy linijki tekstu, a niekiedy wyłącznie ostatni wers). Może to być podsumowanie całego tekstu, ale niekoniecznie. Może to być puenta (zakończenie krótkie, zaskakujące i błyskotliwe), lecz także niekoniecznie. Powinny to być słowa jasne i ważne.

IV. Autokorekta.

1. Popraw błędy językowe. Nadaj wierszowi jednolitą postać graficzną (wielkie i małe litery, interpunkcja czy jej brak, ewentualne strofy, wcięcia itp.).
2. Usuń z wiersza treści powszechnie znane, oczywiste albo często powtarzane, zwłaszcza w „mediach”.
3. Zrezygnuj z pojęć abstrakcyjnych. Jeśli wydają Ci się niezbędne, to zastępuj je czymś konkretnym (obrazem, sytuacją, zdarzeniem), co wiąże się z Bohaterem.
4. Usuń słowa, które Twoje uczucia, doznania, oceny i poglądy określają bezpośrednio – takie wyrazy zwykle rozpraszają uwagę czytelnika i krępują jego wyobraźnię.